

Emerytura dla obywateli Ukrainy

Osoba, która pracowała i podlegała ubezpieczeniom w Polsce i na Ukrainie, emeryturę może uzyskać z obu państw.

Pracowałeś w Polsce i na Ukrainie i chcesz się ubiegać o emeryturę lub rentę? Dowiedz się, jakie korzyści wynikają dla Ciebie z umowy o zabezpieczeniu społecznym między Polską i Ukrainą, która weszła w życie w styczniu 2014 r. Zapisy umowy mówią o tym, że osoba, która pracowała i podlegała ubezpieczeniom społecznym w obu państwach, emeryturę może uzyskać zarówno z Polski, jak i z Ukrainy.

Aby tak się stało, konieczne trzeba spełnić warunki do nabycia prawa do świadczeń w obydwu tych państwach, według przepisów każdego z nich. – W takiej sytuacji można otrzymywać dwie emerytury lub renty – od nas oraz z ukraińskiej instytucji ubezpieczeniowej. My wypłacimy emeryturę lub rentę za okresy ubezpieczenia w Polsce, natomiast ukraińska instytucja wypłaci świadczenie za okresy pracy na Ukrainie. Muszą być jednak spełnione warunki do przyznania tych świadczeń, które są określone w przepisach obowiązujących w Polsce oraz na Ukrainie – mówi Beata Kopczyńska, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa śląskiego.

Jeśli do nabycia prawa do emerytury lub renty przepisy danego państwa wymagają posiadania określonej długości okresów ubezpieczenia, instytucja ustalająca uprawnienia do świadczeń w danym państwie uwzględni również okresy przebyte w drugim państwie – stronie umowy. Co ważne, okresy te nie mogą się pokrywać. Nie jest więc prawdą, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie finansował emeryturę i renty obywateli Ukrainy za okresy pracy na terenie ich macierzystego kraju. Polsko-ukraińska umowa o zabezpieczeniu społecznym została zawarta na analogicznych zasadach jak inne tego typu dwustronne umowy zawarte przez stronę polską. Zapisy umowy ułatwiają otrzymanie emerytury lub renty, osobom, które pracowały legalnie w obydwu krajach, zarówno Polakom jak i Ukraińcom.

Podobne uprawnienia przysługują także Polakom mieszkającym na Ukrainie, jak również podlegającym ubezpieczeniu społecznemu w innych krajach, z którymi Polska zawarła umowy oraz na obszarze Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Pamiętać należy, że zasada równego traktowania stron, na której oparta jest umowa, zobowiązuje Polskę do uwzględnienia uprawnień obywateli państwa trzeciego w takim samym zakresie jak robi to państwo będące stroną umowy.

Zasada sumowania

Inną zasadą, na której oparto tę i inne tego typu umowy dwustronne, jest zasada sumowania okresów emerytalnych. Pozwala ona na uwzględnienie okresów zatrudnienia przy nadaniu uprawnień np. do minimalnej emerytury. W takim przypadku zsumowane zostaną polskie i ukraińskie okresy pracy, ale – co bardzo istotne – wyrównanie świadczenia do kwoty minimalnej emerytury nastąpi od kwoty zsumowanych świadczeń wypracowanych w Polsce i na Ukrainie.

Warto zaznaczyć, że koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w Unii Europejskiej na podobnych zasadach pozwala Polakom na korzystanie z sumowania okresów przepracowanych w Polsce i w UE.

Dzięki postanowieniom umowy możliwe jest transferowanie świadczeń dla osób pobierających ukraińską emeryturę czy rentę a obecnie mieszkających w Polsce, na ich rachunki bankowe w Polsce lub analogicznie świadczenie z Polski na rachunek bankowy na Ukrainie.

Wniosek w kraju zamieszkania

Jeśli obywatel Ukrainy wystąpi w Polsce o emeryturę lub rentę, ale jego polski staż ubezpieczenia okaże się zbyt krótki, aby nabył prawo do polskiego świadczenia, wówczas zostaną przez ZUS doliczone ukraińskie okresy ubezpieczenia. W przypadku, gdy do ZUS wpłynie wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy, ale obywatel Ukrainy stał się niezdolny do pracy w czasie ubezpieczenia na Ukrainie uznamy ten warunek za spełniony. Jeśli osoba pochodząca z Ukrainy już ma emeryturę lub rentę z ZUS, a zamieszka na Ukrainie wypłata z Polski może wpływać na rachunek bankowy w Ukrainie. Nie trzeba też składać dwóch oddzielnych wniosków o emeryturę lub rentę, jeśli ktoś pracował w Polsce i na Ukrainie. Wniosek składa się tylko w państwie, w którym obecnie cudzoziemiec mieszka. Jeśli mieszka w Polsce składa wniosek do ZUS, a my prześlemy go do ukraińskiej instytucji ubezpieczeniowej. Umożliwiają nam to przepisy umowy z Ukrainą.

Rośnie liczba cudzoziemców

W 2018 roku w województwie śląskim pracowało 49 282 obcokrajowców, dzisiaj ubezpieczonych w śląskich oddziałach ZUS jest już 61 318 cudzoziemców. Liczba, obywateli obcych państw, którzy podjęli pracę na terenie naszego województwa, bądź rozpoczęli prowadzenie własnej firmy wzrosła o 24 proc., czyli o 12 036 osób. Już od kilku lat największą grupą wśród osób z obcym paszportem pracujących w Polsce są Ukraińcy. W województwie śląskim stanowią oni blisko 83 proc. wszystkich płacących składki na ubezpieczenie społeczne cudzoziemców. Rok temu mieliśmy zarejestrowanych 40 460 pracowników z Ukrainy, dzisiaj jest ich już 50 891, nic więc dziwnego, że język ukraiński słyszymy w wielu śląskich firmach i nikogo już nie dziwią reklamy w tym języku skierowane właśnie do tej grupy narodowościowej.

W oddziale ZUS w Rybniku w 2018 r. do ubezpieczeń społecznych zgłoszonych było 7671 obcokrajowców, w tym 6309 obywateli Ukrainy, natomiast w 2019 r. do 31.10 – 10 401 cudzoziemców, w tym Ukraińców – 8798.